

MÁGYAR KÜRIR.

Nr. 4.

Indult Bétsből, Kedden, Július' 12-dikén, 1831.

B é t s.

Mihelyt a' Felsőleges Tsászárnak tudára esett, hogy Magyar Országban a' Tiszának éjszaki tájékán a' Cholera itt ott mutogatni kezdi magát; azonnal tanácskozást tartván Felsőleges Személye előlülése alatt, a' következő rendelkezéseket méltóztatott a' gonosz nyavalyának elnyomására tenni.

Meghagyatván maga teljes erejében azon rendelkezések és Contumátiái Intézetek, mellyeket az egészségre ügyelő Fő Biztosság Galitziának belső-bátorságára nézve Magyar- és Erdély Országban tett 's állított, jónak találta Ő Felsőlege, hogy tüstént Katonai Kordon vonattassék az egészség oltalmára, melly a' Szola vize mentében már fenn-álló 's a' Magyar határig kiterjedő Kordonnal Galitzia felé egybekaptsoltassék, 's így onnan kezdve Morva-, Álsó 's Belső Austria, Karniolia, és az Ausztriai tengerparti helyek mentében a' Magyarországi Vámlíneáig húzódjék. Ezen rendelkezések és módok, egyesítettvén a' Contumátiához megkívántató füstölő intézetekkel a' Kordon mentében, Magyar Orzággal az annyira fontos és szorgos egybeköttetést az egészségre ügyelő politzia felvígyázása alatt fenn fogják tartani, annyival inkább, hogy ezek az Ország Nádora Ő Ts. K. Fő Hertzegsége által felállított felette megnyugtató Intézetekkel, mellyek a' gonosz nyavalyának kiűtésekor azonnal

meglétettek öszvekaptsoltatnak; úgy hogy ámbár a' Choleras vagy attól leginkább fenyegettetett 's Kordon által elzárt része Magyar Orzágnak a' legszorosabb Contumátiá alá legyen is vettelve; mégis a' közösülés a' legnagyobb részével ezen Orzágnak, egészségbeli bizonyosság levelek előmutatása mellett, fenn marad; és hogy ilyen törvényes és igazságos levelek adassanak, arra nézve a' legkeményebb rendelkezések tétettek. Ezenkívül, hogy a' nyavalya terjedését megakadályoztató eszközök annál hathatósabbak legyenek, Tartományonként Biztosságok vagynak kirendelve felvígyázni az egészség állapotjára, és valamint ilyenek Galitziára, Morvára, Magyar és Erdély Országokra nézve már régebben fennállanak; úgy Tsehországban is a' Kommandírozó Generális előlülése alatt, alsó Ensi Ausztriában a' Kormányiszéki Praesidens, Stájerországban az ott Kommandírozó Generál, Karinthiában, Karnioliában, és Triestben is a' Kormányozó Elölülése alatt parantsoltattak.

Egyszersmind méltóztatott Ő Felsőlege parantsolni, hogy Lintzben, Insbruckban, Majlándban, Velentzében, és Zárában is, azon Tartományokra nézve, mellyekhez ezek tartoznak, szintűgy valamint a' Birodalom többi részeiben már egészségre ügyelő Biztosságok munkálódnak, úgy ezekben is munkába vétessenek.

Továbbá azt méltóztatott még Ó Felsege parantsolni, hogy valamint Bétsben és Prágában, a' Tartománybeli Biztosságokon kívül, még különös Biztosság is neveztetett ki, melly a' városbeliek egészséges állapotjokra ügyel; úgy a' többi Tartományok fővárosaiban is helybeli különös Biztosságokra bízattassék az egészség fenntartására való ügyelés.

Legújabb tudósítások szerint, Lembergben attól fogva, hogy ott a' Cholera kiütött Jun. 30 dikáig 3212 en betegedtek meg ezen nyavalyában; kik közül 781 en meggyógyultak és 1554 en meghaltak, 's 877-en még ki nem épülhettek. Egyébaránt a' Cholera, nagyobb pusztítást Galitziában nem tett; hanem hogy némelly helyeken, a' hova behatott volt, újra 's nagyobb erővel kezdett kiütni. Ellenben Magyar Országról annyival megnyugtatóbbak a' tudósítások, t. i. Szolnokon az egészség állapota egyáltalában igen jó; és teljes reménységgel lehetünk a' felől, hogy a' tzélerányos és szoros elzáró intézetek által ez a' gonosz nyavalya a' Tisza környékén elgáttoltatik 's el is nyomattatik.

L e n g y e l O r s z á g.

Galitziai határszél Jun. 29-kén. Uscilugból Jun. 25 kéről jött levelek szerint General Rüdiger Lublinnál Jun. 22 kén lengyel General Chrzanovskit (ki Zamoskból ki jött ellene) megtámadta és megverte. A' Lengyelek e' tsatában 600 foglyokat és 6 ágyúkat vesztek. — Jun. 24-kén Krasnik vidékéről hosszúságú ágyúzás és puskázás halatszott. A' határszélről több lengyel gyalogtsapatokat lehet látni Zavichovst fele hátrálni.

A' közelebbi napokban a' két főtábor tsendesesen veszteglett.

Varsó Jul. 1 napján. Tegnapelőtt 29-ikben öszve esküvés fedeztetett fel a' fő városban. Sokan megfogattattak, papiroaik elfoglaltattak; a' város külső kapui bérekesztettek, és a' dolognak megvisszaférésére egy 15 tagokból álló Biztosság kineveztetett. Az itt lévő fogoly Orosz tisztek közzül sokan részesek a' dologban; kik mihelyt az ítélet reájok kimondatik, megfognak lövetetni.

A' Varsói Status Ujság Jun. 29-kéről írja: „Ma éjjel sokan elfogattattak; azok között vagynak Hurtig és Salacki Generálok, Lessel (tzukrosmíves (Conditor), Gen. Jankovski, General Bukovski és néhány aszszony-személyek. Híhetően még több mások is elfogattatnak. — A' tisztviselek a' Vajdaságokban gondos figyelmet függeszzenek minden ollyas személyekre, kik Varsóból útlevél nélkül elúztak.“

Ugyanazon Ujság levél Jun. 30-ról, az Igazgatószekek Elölülőjének Czartoryski Hertzegnek a' Fő város lakosihoz intézett következő Proclamatióját közli: „Jelentés adatván a' Generalissimusnak róla, hogy az újra éledő Hazának szent ügye ellen az Országhatárán belől az Oroszok által plánum vagyon koholva; egyszeriben parantsolatot adott a' Generalissimus, hogy a' dolog igazságra jöjjön és a' bünösök kemény büntetésre vonattassanak, némelly Generáloknak és több más személyeknek elfogatására, kikre e' gyalázatos koholásnak gyanúja esett. Papiroaik elfoglaltattak, és személyjeik szoros őrizet alá vették. Midőn az Igazgatószekek erről titeket, Fővárosnak lakosai, tudósítana, bizonyossá téssen egyszerismind benneteket, hogy minden rendelések meg vagynak téve ennek a' Lengyel szívben olly fájdalmas érzéseket gerjesztő és minden igaz polgárt olly nagy rettenéssel betöltő Vádnak felfedezésére és megvilágosítására.

A' legkeményebb büntetés várja a' vétkest, ha büne törvényesen reája bizonyíttatik. Semmi meg nem mentheti a' bűnösöket az ítéletnek szoros és gyors végre hajtása alól; szent ügyünk a' törvényben igazságos bírót, de megkérdelhetetlen megboszszulót talál. De míg már az elkezdett nyomozás a' titok fátyola alá rejtett dolgokat felfedezné, és míg a' bűn nyilvánvalóvá lenne — a' Nemzeti Igazgatóság ezennel felszólít titeket, Fő városnak lakosai, hogy tartsátok meg azt a' tsendel, melly ekkor a' Varsói nemes lakosságot mindenkor megkülömböztette, és a' mellynek most is mindenkor lelkének kell lenni viseletünknek. Minden hamarkodás, minden gondolatlan tselekedet elvonhatná a' bűnösöket az elkezdett nyomozás elől és a' gonoszságnak felfedezésére megnyitott planumot füstbe hajthatná. A' Nemzeti Igazgatóság felszólít azért benneteket, Fő városnak lakosai, ügyünknek és a' bűnöst megbüntető Igazságnak nevében, hogy a' gonoszságnak felfedezésére elkezdett intézeteket meg ne gátoljátok, és azoknak következését, mintszintén a' bűnösöknek haladék nélkül való kemény megbüntetését, tsendesen várjátok el.“ — Hasonló Felszólítást adott ki a' Generalissimus is a' Varsóiakhoz, mellyben őket a' törvényes nyomozások következésének tsendes elvárására inti.“ Ha egyrészt „így végződik a' felszólítás „kívánatos volna a' lengyel névnek ditsőségéért, hogy a' Vádoltattaknak ártatlansága megbizonyíttatható; más részről biztonnyal fogadom tinatek, hogy a' gonoszságnak, meg kell büntettetnie a' haditörvénynek tellyes keménysége szerint.“ —

A' Varsói Ujság Jun. 30-káról, így ír: „A' fő város tsendessége tegnapp megzavarodott egy pillantásig. Okot reá némelly fő rangú haditiszteknek elfoga-

tása adott, kik azzal vádoltatnak, hogy az ellenséggel leveleztek. Legnagyobb volt a' háborgás Szent György útszában, az ott lakó Hurtig Generálnak elfogatásakor Reggeli 6 órakor, midőn az elfogatás történt, nagy sokaság gyűlt össze a' ház előtt minden fele rangú és rendű emberekből, és lehozatalakor nagy kiáltás hangzott: „Akaszszátok fel, akaszszátok fel!“ — A' Nemzeti gárdának néhány bataillonjai fegyverbe állottak; az útsza végeit elzárták; a' 2 ik Uhlanus regementnek egy Svadronja Krasiński piatzán kiállott és a' nemzeti gárdának egyes tsapatjai a' szomszéd útszákat elfoglalták, hogy a' Sz. György útszába tóduló népnek előnyomakodását tartoztassák. Míg a' nagy fenyegető kiáltozás General Hurtig háza előtt hangzanék, oda érkezik a' fővárosnak Kormányozója Gen. Ruttié és a' Nemzeti Gárdának Vezére Gróf Ostrovski, kik a' népet kérték, nógatták, hogy oszoljon el és hagyja a' rabot az illető törvényszéknek. De a' sokaság nem mozdulván, még annál inkább szükséges leve, hogy a' fogoly bátorságos helyre vitetessék. A' Nemzeti gárda őrjei megkettőztetve, útat tsináltak a' nyilni nehezen akaró sokaságban, és megindultak a' rabbal a' Királyi kastély felé. Fret útszában már nem lehetett tartoztatni a' sokaságnak feléje tolakodását; az emberek — mindenfele rangúak — környül fogták, a' köpönyeget, az Epaulettot és egész ruháját róla leszaggatták; az őrkatonák alig tudták életét megoltalmazni. A' foglyot nagy sietséggel vitték az Ó Városon keresztül a' kastélyba, hogy a' fő útszában felsereglett népnek sűrű tsoportját ki kerülhessék, melly azt várta, hogy a' Generált ott fogják keresztül vinni. Ekkor mindenünnét oda tolt a' nép, a' kastély Udvara tele lett emberekkel, kik ott rettenetes lármával kiálloztak. Eppen

abban a pillantásban jó vala az Igazgatószeréknek Elölülője a' Generalissimustól vissza. A' nép környül fogta kotsiját, és halált kívánt a' hazaárulókra, Hurtig, és Jankovski Generálokat és több másokat név szerént megnevezvén. Hertzeg Czartoryski beszédet tartott az öszvegyült néphez, bizonynal ígerte, hogy a' Vádoltattak, személyes tekintet nélkül, szoros keménységgel meg fognak ítéltetni, de tsak a' törvénytől kiszabott forma szerént; mondá hogy ő éppen az Igazgatószerék Ülésébe akar menni, melly a' bünösöknek hamari megbüntetéséről a' rendeléseket megfogja tenni; megígerte hogy General Jankovski a' városba behozattatik; és végre a' népet megosztásra intvén a' polgárságnak és a' Nemzeti gárdának szívere köttötte a' közönséges rendnek és tsendnek fentartását. A' derék Elölülőnek szavai nem voltak sikeretlenek, és noha némelyek megátalkodva kiáltozták a' halált egyszeriben a' Vádoltattak fejére, hajlott a' Többség az Elölülő akaratjára, kit eltávozásakor sokszorozott Eljen-nel kísérték. Azután kihirdettetvén a' Városban Czartoryski Hertzegnek és a' Generalissimusnak Proclamatioi, és General Jankovski a' városba elhozattatván és a' kastélyba erős őrizet alá bévitetvén; eloszlott lassanként a' nép, és minekelötte béestveledett volna, a' tsend és rend helyre állott. — Az Öszve esküdtek tzkros mives Lessel házában tartották gyűléseiket, és e' volt planumok: Elsőben azt akarták, hogy annak a' General Rüdiger környülvételére és tönkretételére kitsinált planumnak el nem sülése miatt (Jankovski alatt) a' lengyel katonák kedveket veszítsék, a' Generalissimus ellen felingerelttessenek, és az engedtlenségre hajlandókká tétessenek. Azután, a' lengyel tábornak távollétében, a' Varsói fegyverházat a'

Czenstoochauban lévő Orosz Generáloknak és 12,000 Orosz foglyoknak segítségével elfoglalják, a' hídat Varsó és Prága között semmivétegyék, és az által a' Prágában lévő Őrizetet a' fő Várostól elvágják. Ugyanazon időben az Orosz nagy tábornak iparkodnia kell vala a' Visztulán által jöni, Plocknál vagy Dobrzynnál, és a' Seregektől pusztá fő Várost egyszeriben elfoglalni. Ez az Öszveesküvés, a' mint mondják, már jó nagy időtől fogva meg van, és ennek tulajdonítják az Ostrolenkai ütközetnek kimenetelét is, bizonyosnak állítván hogy a' Lengyel Vezérnek alkori planumát az Oroszoknak ez árulta el. — Hármán az elfogattak közül ú. m. Artilleriás General Hurtig, Zamosk Várának hajdani Kormányozója (ki az ott elkövetett kegyetlen tetteiről esmértes), Oberster Slupecki, és tzkros mives Lessel — a' Varsói felzendülésnek kiütésekor megöletett hajdani Hadi Ministernek Haucke Grófnak Sogorai. Elfogattak továbbá Ingenieur-Gen. Salacki, Orosz Kamarás Fencik (Konstantin Nagy Hertzeg Adjutánsának testvérje) és egy Busanov nevű Orosz aszszonyság. Az Öszveesküdtek Kaszszáját Lessel házában megtalálták és benne a' minthalljuk 3 milliom rubelt letek.

A' Varsói Status Ujság Jun. 28 káról, a' következő hivatalos haditudósítást közli: „Generalissimus Skrzyniecki az Igazgatószerékhez. — Varsó Jun. 27-kén. Vagyon szerentsém a' Nemzeti Igazgatószeréknek jelenteni, hogy én a' General Rüdiger serege ellen kiküldött Expeditionnak elrendelésekor, azt a' parantsolatot adám General Chrzanovskinak, a' ki Zamosk mellett állott, hogy részéről ő is segítse az Expeditionnak szerentsés kimenetelét és hátulról támadja meg Rüdigert, a' mennyiben azt a' Bug feől

jövő új Orosz sereg engedi. General Chrzanowski ezt a reá bízott dolgot igen szépen véghez vitte. Ügyes fordulás által elámítván az új Orosz sereg vezérének General Kaiszaroffnak figyelmét, sebes marsban megindult Krasnystav felé és 25-dikban reggel Lublin városát birtokába vette, minekutána az ellenséget onnan kiverte, a' ki 40 szekér hadiszereket és sok fegyvereket futása közben egy tóba süjlesztett. — Az alatt Rüdiger ismét viszatért más oldalon a' Vieprz vizén a' városhoz. Másfelől General Kaiszaroff is közelített; és minthogy Gen. Chrzanowski nem volt elég erős hogy ezzel a' két sereggel megmérkőzhessék, elhagyta Lublint és vissza jött a' Visztula bal partjára, melly vizen Gen. Romarinonak rendkívülvaló munkássága által az ő számára híd vala ütve. Utjában Gen. Chrzanowski nehányszor tsatába eredt az utánna nyomuló ellenséggel, és 40 lovassait elfogta, 20-at elejtett; de ő maga legkisebb veszteséget sem szenvedett. — Ennek a' tudósításnak a' Status Ujság ezt veti utánna: „Eltávozván General Chrzanowski Lublinból, General Rüdiger ismét bément oda a' városba és trombitaszóval kihirdette a' Vieprz vizénél vett győzedelmét és pártütő Malachovskinak Lubartov örökös urának elfogattatását, és a' hogy azonkívül 500 embert elfogott, de a' mi nem igaz. Azután utánna eredt General Chrzanovskinak, de a' ki Golombnál keresztül jött a' Visztulán és a' hidat maga után az Oroszoknak szemeláttára elvette.

Ugyan azon Ujságlevél írja: „A' Rüdiger ellen tett Expeditiokor, a' katonák ott helyben a' tsatapiatzon halállal akarták General Jankovskit büntetni. General Romarino haragjában kardott rántott reá, de a' törvény

eránt való tisztelet megtartoztatta igazságos haragját. — A' volt a' híre tegnapelőtt hogy General Jankovski kifogja magát menteni tudni Rüdiger ellen mutatott viseletéért. Ezt mi nem hiszszük. Egy ilyen kimentés valóban még tsudálatosabb és nevezetesebb lenne mint Rüdiger Generalnak kimenedése a' törből. — General Rykinski katonái 25 íkben öt rabokat hoztak Varsóba Siedlceből, kik az Oroszoknak míg Podlachiában volnának, segítségül voltak; azok között vagyon a' többek között a' Vajdaságnak főtítoknokja Jankovski. — Gróf Montebello Gustav, legkisebb fija a' híres Lannes Marsalnak, tegnap előtt ide érkezett Varsóba. Ő ott volt az Algiri Expeditióban, és most elhagyta hazáját, hogy életét és vagyonának egy részét ügyünknek szentelje, tegnap 30,000 frankot a' kintstárnak lelett. — Az ifjú Plater Grófné még most is maga vezérli Uhlanus regementjét Litvániában; mikor legelőször hartzba ment, elhagyta ereje és elájult, de azután hozzászokott és bátran mégyen a' tűzbe. Adjutánsa egy másik ifjú aszszonyság. —

Pultusk Jun. 24-kén. — (Az Orosz fő hadi szállásról) Haszintén nagy és eldöntő haditörténetek nem esnek is, de azért nem kevésbé kedvezők részünkre a' kisebbek is. Megtudván General Toll hogy a' pártosok tábora Minsk-nél öszvegyült, hogy Siedlce és Brzesk-litevski városok ellen meginduljon és azokat elfoglalja; megmozdult ő is Sierock felé, ott készületeket tétetett és hidat üttetett. Ennek a' színllett mozúlatnak meg lett a' jó következése; a' Lengyelek vissza tértek Prágába; elhagyták Siedlce-t, hová seregeink újra bé mentek. A' foglyoknak váltomása szerént, Varsóban nagy volt az ijjedés.

— Másfelől a' bal szárnyon álló General Rüdiger megértvén hogy General Romarino a' Visztulán által jött, hogy ötlet megtámadja, és e' végre Zamosk-ból is ki indult egy 4—5 ezer emberből álló sereg és a' fő tábortól General Jankovski elküldtetett hasonlóan ellene; Lublin őrizetét Gen. Timanra bizván, maga 17-ikben 11 bataillon gyalogsággal és 18 Eskadron lovassággal előre nyomult, a' Vieprz vizén Lysobiknál keresztül ment, megtámadta 19-ikben reggel az ellenséget megverte és egy Artillerias-Párkot tőle elvett, foglyul nyert 506 katonát és 10 tisztet, kik között vagynak Major Butrym, Kapitán Ragovski General Jankovskinak Adjutása és Hadnagy Malachovski a' Generalissimusnak Adjutása. Ez a' fényes nyereség, melyet az ellenségen Gen. Rüdiger vett, ha nem eldöntő győzelem is, de meggátolja a' Pártosoknak további tzélzásait Lublin ellen, annyival is inkább mivel Gen. Kreutznak parantsolatja vagyon, hogy hátulról őket háborgassa, ha Gen. Rüdigert hátraszorítanák.

Pultusk Jun. 26 kán. (Az Orosz főhadiszállásról). Feldm. Gróf Paskevits Jun. 25-kén a' táborba megérkezett és a' Kommandót által vette. A' táborseregek fekvésében még nem esett változás; Mihály Nagyherczeg a' testörzökkel Makovnál fekszik, I Pahlen Golyminál, Gróf Witt az első sereggel a' Narev vizénél. Pultusknál egyfőrszál-híd van, melly arra való lesz, hogy Gen. Muravieff ki most Nurban fekszik a' 7-dik gyalog osztályjal és a' Litvaniai granatéros brigadával, hirtelen általjöhessen a' táborhoz, ha a' hadi Operatiok úgy kívánnák. A' Pasodny Attaán (a' Kozákok Hettmánya) három kozák regementtel az alsó (Varsótól szóllva) Visztula mentében portyá-

szik. — A' táborhoz folyvást hordják az eleséget és hadi szereket. Egesség dolgában nints hiba a' táborban, minelkutánna a' Cholera Majus végetől fogva egészen elmúlt a' katonák között. —

Litvaniai határszél Jun. 28-kán. (A' Burkus Status Ujságból) A' lengyel tábornak az a' tsapatja, melyet General Gielgud és Chlapovski vezérelnek Litvániában, minelkutánna Kovno (Kauen) városát elfoglalta, 18-ikban megindult Vilna felé, de az Oroszoktól General Sacken és Kuruta vezérlések alatt 19-dikben kemény hartz után visszaverettetett és Kovnoig hatra nyomattatott. Gróf Tolstoi a' tartalék-tábornak vezére új erővel siet rájok, hogy őket Kovnoból is kiszorítsa. Az említett hartzban, melly Vilna alatt 19-ikben történt, 600 foglyok estek kezekbe az Oroszoknak.

O r o s z O r s z á g.

Pétervár Jun. 29-kén. A' Fő Városban kihirdtetett, hogy mihelyt valamely háznál valaki megbetegszik, akár mitsoda betegségben, azonnal jelentést kell tenni a' Politzianál, hogy oda mindjárt Orvos küldtethessék. Ennek a' rendelésnek általhágása kemény büntetéssel meg vagyon tilalmazva. — A' Cholera nagyon erőt vett és elhatalmazott Oroszországban, a' lengyel háborúnak folyása óta, és a' széles birodalomnak egyik végétől a' másikig hatott. Mikor p. o. a' Pétervári Journal Mohilevben 467, Kaminietzben 1087, Vinitzkiben 658, Litinben 42, Vilnaban 191, Minsken 1912, Rigában 1328, Archangelben 4, Rykinskben 98, Chersonban 71, Dubnóban 724, Ovrutuban 156, Starokonstantinokban 848, Zytomirban 255, Kurskban 128, a' Minski kerületben

2268 's a' t. Cholera-betegeket ír; nem tudja az ember mit gondoljon a' jövedőről, annyival is inkább mivel a' nyavalya terjedésének meggátlását a' háborús idők tsak nem lehetlenné teszik.

Constántin Nagy Hertzeg Jun. 15-kén Vitepsk Városába érkezett.

Kiev Jun. 21-kén. Az Orosz Tsászári seregek Oberster Sevastjanov alatt Jun. 3-kán Ovruts városánál és Jun. 12-kén Uglie falunál a' Volhyniai Insurgenseken erős győzedelmet vettek, és két vezéreiket (Baikovski és Goletzki nevéket) elfogták.

Burkus Ország.

A' Königsbergi Ujság írja: „Orosz Tsászári Feldm. Gróf Diebits holt teste Jun. 20-kán d. e. 10 órakor a' Burkus határszélre Dlotovenbe megérkezett és az e' végre épített börtömba letétele. — Keletről új Orosz hadak érkeznek, és az Insurgensek Litvániából kéntelenek, a' mint halljuk, hátravonulni. — Danzigban 403 Cholera-beteg közzül (Jun. 24-kéig), tsak 52-en gyógyultak meg. A' gonosz nyavalya a' Neustadti Kerületben is kiütött Rahmel és Sagorsz falukban.

Frantzia Ország.

A' Király útjából vissza St. Cloudba Jun. 30-kán estvére várják. — Az Igazgatószerék megtudván, hogy Rigából 21 hajók a' frantzia partokhoz útban vannak és az Orosz tisztviselőktől Egészséglevelet kaptak, noha elindulásokkor a' Cholera Rigában már dühösködött, minden kikötőbbe parantsolatot küldött telegraph által, hogy az említett hajókat bé ne bötassák, míg azok elébb a' Kontumáztot ki nem állják.

Páris Jul. 2 kán. A' Király Jun. 30-kán délután a' Keleti megyékbe tett útjából vissza tért St. Cloudba. A' Ministerek azonnal kimentek hozzá, üdvözleni.

Egy levél írja Brestből Jun. 21-kéről, hogy a' Frantzia hajók megint 5 Portugallus hajókat fogtak el, mellyek pamuttal, kávéval, riskásával, theával, 's a' t. voltak megrakodva, és azokat Brestbe hozták. Dom Miguel a' mint híre van, Angliánál mint Portugalliának régi Szövetségesénél segítséget kér és keres, kéz alatt (minthogy nyilván nem lehet, nem lévén Angliától elesmérve) Frantzia Ország ellen; de nem kap.

Az Igazgatószerék hogy a' Párisi sok dologtalan munkásoknak dolgot és élelmet szerezzen, elvégezte, hogy a' Seine vizén egy új hidat építtessen, és Peissonniere Külső városban egy új piatzot és a' Louvre palotától fogva a' Városházáig egy új útszát tsináltasson. Az is el van végezve, a' mint halljuk, hogy az Érseki palotát (melly a' minapi felzudulás-ólta pusztán és üressen áll) egészen lerontsák, és belőle a' mellette lévő kertel együtt közönséges Sétálóhelyet tsináljanak.

Nagy Britannia.

London Jun. 26-kán. A' Tengeri Ministerium 24-ben kthirdette, hogy szállítóhajókat akar kibérelni félesztendőre. A' kibérelendő hajóknak legalább 320 és legfeljebb 600 tonnásoknak kell lenni. Mi végre bérelje ki az Igazgatószerék ezeket a' szállító hajókat? nints tudva, de a' köz vélekedés szerént Admirál Codrington hajósseregének szükségére lehetnek.

A' Főrendek házában 24-ikben Gróf Aberdeen előhozta a' külső politikát

és figyelmeztette a' Házat reá, hogy a' Királyi megnyitó beszédben a' békességnek fentartása nem mondatik ki bizonyos szavakkal. Gróf Grey aztfelelte: A' községes békességnek bizonyos fentartását ő nem ígérheti, de reményli. —

M o l d v a O r s z á g.

Jassy Jun. 13-kán. A' Cholera iszonyú pusztítást tészén Moldva Országban. A' halandóság Jassyban rettentés; Jun. 10-kén 95-en, 11-ikén 125-en, és 12-kén 145-en holtak meg a' Choleraiban.

Jun. 17-kén. A' nyavalya mérge és dühe naponként nevedezni látszik. Most már naponként 300 ember vész el. A' Kormányzók felszólította a' lakosokat, hogy hagyják el a' Várost és menjenek falukra. Minden fut, a' ki futhat.

Jun. 21-kén. A' város állapotja siralmas, és leírhatatlan. A' Cholera mellé most már a' Pestis is hozzá jött. A' holt testek száma nagyobb mint sem lehetséges volna eltemetni.

M a g y a r O r s z á g.

Buda Jul. 7-dikén. A' Szolnokba rendeltetett Biztosságnak hivatalos tudósítása szerint Jul. 4-dikéről mind magában Szolnok mezővárosában mind onnan kezdve lefelé minden tájékokon az egészség állapotja tökéletes jó karban vagon; ellenben onnan felfelé a' Tiszának keleti tájékain több helyeken elterjedett valami ragadó nyavalya, melly némelly jegyeiben a' napkeleti Choleraival egyez, 's úgy látszik a' megvizsgálásokból, hogy ezt a' nyavalyát a' sószállító Szálasok hozták Tisza Újlakból a' Tisza mellett fek-

vő helységekbe, a' hol azok kikötöttek. — Szolnoktól Váczig és a' Garan vizéig egy részről, a' Berettyó mentében pedig más részről egész Erdélyig Kordon húzatott. Tekintethen vévén azt, hogy Pest és Buda Kir. városok az Ország minden vidékeivel közösülésben állanak, 's enél fogva ez a' ragadó természetű nyavalya ide is könnyen bekapathatna, mind ezen városok megnyugtatósokra, mind pedig e' középponti helyeknek bátorságba való helyheztetésekre nézve, úgy rendeltetett, hogy Pest Sz. K. városához közel Veszteglő Intézet átlíttassék fel, a' hol mind a' személyek mind a' portékák, ha hogy azok olyan részéből jönnek az Orzágnak a' hol nyavalya terjedt el, ahokképest a' mint vagy gyanús vagy valósággal nyavalya megglepte tájékokról jönnek, tíz-, vagy húsz napi Contumatiát kiálljanak. Hogy pedig a' Kordon által elválasztott részeiből az Orzágnak ide vagy oda eleséget lehessen szállítani, a' vont választó határon négy hely meghagyatott a' szállításra, ú. m. Kismária a' Tiszántúli vidékekre, nézve; és Szolnok, Hatvan, Vác a' Tiszán ineni részre nézve, ésezen helyeken bekerített közhelyek vagynak kirendelve, a' hol a' portékák 's eleség kiteserlét hetnek.

A' pénz folyamat Július' 11-dikén;

közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 78 3/5

Az 1820-béli sorsosok, 67 5/8

Az 1821-béli hasonlók, 115 1/8

Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 37 3/4 for. keltek, mind Conv.

A' Bank-Aktziák keltek 995 for. ton

Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Márton J ó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)